

Sygn. akt III AUa 627/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Sędziowie:	SA Krzysztof Szewczak SO del. do SA Jacek Chaciński (spr.)
Protokolant: st. prot. sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2019 r. w Lublinie

sprawy J. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o rekompensatę z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach

na skutek apelacji J. Ż.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 13 marca 2018 r. sygn. akt VIII U 2399/17

I. oddala apelację;

II. zasądza od J. Ż. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Jacek Chaciński Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Krzysztof Szewczak

Sygn. akt. III AUa 627/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 marca 2018 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie J. Ż. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z dnia 28 września 2017 r. odmawiającej wnioskodawcy prawa do rekompensaty.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

J. Ż. urodził się w dniu (...).

W dniu (...)złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Decyzją z dnia 21 stycznia 2013 roku organ rentowy odmówił mu ustalenia prawa do emerytury, argumentując, że nie spełnił wszystkich przesłanek do ustalenia emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. Ż.. Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2015 roku oddalił odwołanie. Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 16 września 2015 roku uchylił powyższy wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 19 stycznia 2017 roku zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z dnia 21 stycznia 2013 roku i ustalił J. Ż. prawo do emerytury od dnia (...). Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 21 czerwca 2017 roku. W wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 19 stycznia 2017 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wydał w dniu 22 sierpnia 2017 roku przyznającą J. Ż. emeryturę w oparciu o art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W toku postępowania w sprawie VIII U 1721/15 wnioskodawca ukończył, wynoszący dla niego, co najmniej 65 lat i 10 miesięcy wiek emerytalny. W dniu 30 maja 2016 roku złożył wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 9 czerwca 2016 roku organ rentowy przyznał mu emeryturę od dnia 29 maja 2016 roku, to jest od dnia rozwiązania stosunku pracy. To świadczenie wnioskodawca pobiera do chwili obecnej.

W dniu 7 września 2017 roku J. Ż. złożył wniosek o przyznanie mu rekompensaty z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 28 września 2017 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił J. Ż. prawa do rekompensaty z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny w oparciu o dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości, co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie. Powyższa ocena dotyczy także zeznań samego ubezpieczonego, albowiem były one zgodne z wiarygodnymi dowodami z dokumentów.

Zdaniem Sądu Okręgowego odwołanie nie jest zasadne.

Sąd wskazał, że zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 roku, poz. 664, ze zmianami), rekompensata to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Warunki jej przyznania precyzuje dodatkowo art. 21 powołanej ustawy, który stanowi, że rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383, ze zmianami), wynoszący co najmniej 15 lat. Jednocześnie rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z treścią art. 23 powołanej ustawy ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę i jest ona przyznawana w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Użyte w ustawie określenie rekompensata oznacza odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej. Rekompensata jest, zatem odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które rozpoczęły pracę przed 1 stycznia 1999 roku i nie nabyły prawa do emerytury pomostowej w zamian za utratę

możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (vide Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 25 listopada 2010 roku (K 27/09, OTK-A 2010, Nr 9, poz. 109).

Sąd I instancji podniósł, że skoro celem rekompensaty jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, to przesłanka negatywna, o której mowa w art. 21 ust. 2 ustawy, na co wskazuje wykładnia funkcjonalna tego przepisu, zachodzi nie w każdym przypadku pobierania przez osobę ubiegającą się o rekompensatę, emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a jedynie w przypadku pobierania emerytury przyznanej w obniżonym wieku emerytalnym np. na podstawie art. 46 w zw. z art. 32 lub 39 czy też art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd wskazał, że z ustaleń faktycznych wynika, iż wnioskodawca nabył prawo do wcześniejszej emerytury z dniem 7 stycznia 2013 roku w oparciu o art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Tym samym w niniejszej sprawie spełniona jest negatywna przesłanka, o której mowa w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych, zatem wnioskodawcy nie przysługuje prawo do rekompensaty.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Okręgowy w Lublinie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.

Z wyrokiem tym nie zgodził się wnioskodawca. Wniósł apelację. Zaskarżył wyrok w całości zarzucając:

- naruszenie art.21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych poprzez niewłaściwe jego zastosowanie prowadzące do uznania, iż wnioskodawcy nie przysługuje rekompensata, o której mowa w przepisach art.2 pkt 5 ustawy;

- naruszenie art.21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych poprzez niewłaściwe jego zastosowanie prowadzące do uznania, iż w stosunku do wnioskodawcy zachodzi negatywna przesłanka nabycia prawa do rekompensaty o której mowa w przepisach art.2 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych.

Mając na względzie te zarzuty wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie wnioskodawcy prawa do rekompensaty oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania za drugą instancję według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia wskazanych w apelacji przepisów prawa materialnego.

Treść przepisu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych jest jasna i jednoznaczna. Rekompensata jest to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Z brzmienia tego przepisu wynika zatem, że przysługuje ona ubezpieczonym, którzy nie mogą nabyć prawa do emerytury pomostowej i którzy równocześnie utracili możliwość nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, to znaczy takich ubezpieczonych, którzy nie spełnili łącznie wyżej określonych warunków przewidzianych w art. 32, art. 46 lub art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych. odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 maja 2018 r. sygn. Akt III UK 88/17 celem przepisu art.2 cust.5 jest przyznanie odszkodowania za rzeczywistą utratę określonych uprawnień, co oznacza, że musi on dotyczyć tylko tych ubezpieczonych, którzy ze względu na niespełnienie choćby jednego ustawowego warunku (wieku, ogólnego stażu emerytalnego) nie mogli skorzystać z dotychczasowych regulacji i nabyć prawa do emerytury w wieku niższym niż powszechny wiek emerytalny, a także nie mogą skorzystać z regulacji nowych, przewidzianych ustawą o emeryturach pomostowych.

Z ustaleń Sądu I instancji wynika, że wnioskodawca nabył prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

W związku z tym Sąd I instancji nie naruszył także art.21 ust. 2 ustawy, który właśnie stanowi że rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z powyższych przyczyn Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.